

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 5012/20

לפני: כבוד השופט נ' הנדל
כבוד השופט מ' מזוז
כבוד השופט ג' קרא

העותר: פלוני

נגד

המשיב: שלטונות צבא ההגנה לישראל

עתירה למתן צו על תנאי ובקשה למתן צו ביניים

בשם העותר: עו"ד מיכאל דינצ'יס
בשם המשיב: עו"ד יעל מורג יקו-אל

פסק-דין

השופט ג' קרא:

ביום 20.7.2020, הגיש העותר עתירה זו, במסגרתה ביקש להורות למשיב "להעלות את המבקש (להלן: העותר) לוועדה מתאימה עקב מצבו הרפואי" ולאפשר לו לשהות בביתו עד גמר בירור וטיפול רפואי. לצד העתירה, הגיש העותר גם בקשה למתן צו ביניים, במסגרתה ביקש סעד זהה.

תמצית העובדות

1. לעותר, שהינו חייל, פרופיל צבאי כשיר לשירות בצה"ל. העותר התלונן בפני גורמים רפואיים בצה"ל על התעלפויות חוזרות. המשיב מציין כי העותר העלה את תלונתו בדבר התעלפויות חוזרות בפני גורמי הצבא ביום 20.5.2020 ולאחר שביום 10.5.2020, נשפט העותר ביחידתו ל-28 ימי ריתוק בבסיס בגין עבירת משמעת, ומאז לא ריצה את עונש הריתוק. בחלק מהתקופה העותר היה בגדר נפקד מיחידתו ונעדר מיחידתו שלא באישור ובחלק מהזמן שהה בחופשת מחלה בעקבות ימי מחלה שקיבל. במהלך

תקופה זו העותר הגיע ליחידתו פעמים בודדות בהן ביקר במרפאת היחידה ובעקבות זאת הפנו אותו גורמי הרפואה בצה"ל לבדיקות רפואיות. ביום 6.7.2020, הגיע העותר ליחידתו ונשפט ל-28 ימי ריתוק בגין היעדרות מהשירות שלא ברשות לתקופה העולה על 24 שעות. מאותו מועד, העותר נמצא בחופשות מחלה. העותר פנה במכתבים לגורמים שונים בצה"ל בבקשה להביא אותו בפני ועדה רפואית שתבחן את המשך שירותו הצבאי ובבקשה לקבלת חופשה עד להחלטת הוועדה. העותר גם הלין בפניות לנציב קבילות החיילים על התנהלות גורמי הרפואה בצה"ל. ממצאי נציבות קבילות החיילים, שנמסרו ביולי 2020, היו כי גורמי הפיקוד פעלו בעניין העותר בהתאם לסמכותם ולהוראות הצבא וכי המענה הרפואי שניתן לעותר היה הולם ועמד באמות המידה המקצועיות המקובלות. לפיכך, נמצא כי לא היה מקום להתערבות בקבילה.

טענות הצדדים

2. לטענת העותר, המשיב "מטרטר" אותו בטענה שעליו לסיים בדיקות רפואיות ומכאן פנייתו לבית המשפט שיבחן את האישורים הרפואיים ויסיק מסקנותיו מהחומר הרפואי שהוגש. העותר, שקיבל רשות להגיש תשובה, טוען כי ההחלטות בעניינו אינן מקצועיות או סבירות וכי הן מצדיקות התערבות שיפוטית. יצוין, כי העתירה הוגשה ללא תצהיר.

3. המשיב טוען בתגובתו המקדמית, כי דין העתירה והבקשה למתן צו ביניים להידחות על הסף בהיעדר עילת התערבות בהחלטות הגורמים הרפואיים המוסמכים בצה"ל. מדובר בהחלטות מקצועיות הנמצאות בליבת שיקול דעתם המקצועי של הגורמים הרפואיים בצה"ל. באשר לבקשת העותר להביאו מידיית בפני ועדה רפואית, המשיב טוען כי העותר טרם השלים את הבירור הרפואי הנדרש לצורך פרישת מצבו הרפואי בפני ועדה רפואית שתבחן את התאמתו לשירות צבאי. משכך, אין להביא את העותר בשלב מוקדם זה בפני ועדה רפואית, גם בשים לב לכך שתוצאות הבדיקות הרפואיות שביצע העותר עד כה הן תקינות ולכן הגורמים הרפואיים המוסמכים לא מצאו שיש צורך רפואי דחוף להביאו בפני ועדה רפואית טרם תום הבירור הרפואי. באשר לבקשת העותר לאפשר לו להישאר בביתו עד תום הבירור הרפואי, המשיב טוען כי לאחר בחינת עניין העותר, לרבות כלל המסמכים הרפואיים ותוצאות הבדיקות שערך, אשר נמצאו תקינות – הגורמים הרפואיים המוסמכים לא מצאו שיש הצדקה לכך. לצד זאת, לעותר ניתנו ימי מחלה כאשר הגורמים הרפואיים המוסמכים בצה"ל שטיפלו בעניינו סברו שיש צורך בכך וכן הותאמו עבורו תנאי השירות להמשך שירותו וניתנו לו הקלות. המשיב מציין כי עם הגשת העתירה, בחנו גורמי הרפואה בצה"ל את עניינו של העותר

פעם נוספת והגיעו למסקנה כי אין צורך רפואי במתן ימי מחלה לעותר עד להשלמת הבירור. בשל הצורך בהצגת כלל הנתונים הרפואיים בפני הוועדה ובכלל זאת הצורך בהשלמת הבדיקות הנדרשות, המשיב טוען כי החלטת הוועדה הרפואית היא סבירה ואין עילה להתערב בשיקול דעתם המקצועי של גורמי הרפואה, המוסמכים לקבוע ממצאים בדבר כושרם הרפואי של חיילי צה"ל. בשנת 2019, העותר הגיע לבדיקות רפואיות אצל רופא היחידה שבגינן קיבל לעיתים ימי מחלה והופנה לבירורים רפואיים. במפגשים אלו, העותר לא טען להתעלפויות חוזרות. העותר הלין על כך בפני גורמים הרפואה הצבאיים, לראשונה מאז גיוסו, ביום 20.5.2020 במרפאת יחידתו. החל מיום 20.5.2020, הופנה העותר לבירורים רפואיים לצורך קבלת ממצאים על מצבו הרפואי. הובהר לעותר כי הוא נדרש להשלים את הבירורים הרפואיים לשם הבאתו בפני ועדה רפואית. עם זאת, העותר לא "מימש" את ההפניות הרפואיות שקיבל מגורמי הרפואה בצה"ל לשם בירור מצבו הרפואי ולא ביצע את הבדיקות הרפואיות הנדרשות, ומשכך לא היה מקום לכינוס ועדה רפואית בעניינו משום שלא נאסף מידע מספק על מצבו הרפואי. זאת גם בהתחשב בכך שעד אותה עת, תוצאות הבדיקות שערך היו תקינות והגורמים הרפואיים המוסמכים, לאחר שעיינו במסמכיו הרפואיים של העותר, לא מצאו שיש צורך רפואי דחוף לכנס ועדה רפואית בעניינו בשלב בו טרם הושלם הבירור הרפואי. העותר היה במעקב רציף ביחידתו והומלצו לו ימי מחלה ופטורים נדרשים למצבו לשם השלמת הבירור. חרף זאת העותר לא השלים את הבירורים. לפי חוק שירות בטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986 ותקנות שירות בטחון, התשכ"ז-1967, שאלת הבאת עניינו של העותר בפני ועדה רפואית מסורה לגורמים הרפואיים המקצועיים בצה"ל. המשיב טוען כי על בקשת העותר לצו ביניים להידחות היות שמתן סעד זה הינו בבחינת מתן הסעד העיקרי המבוקש בעתירה עצמה.

דיון והכרעה

4. לאחר עיון בעתירה, בתגובה המקדמית לה ובתשובת העותר, הגעתי לכלל מסקנה כי דין העתירה להידחות על הסף.

עתירה זו אינה מצביעה על עילה להתערבות בהחלטות הגורמים הרפואיים המוסמכים בצה"ל (להלכה הפסוקה בעניין זה, ראו, למשל: בג"ץ 7350/08 דין נ' שר הביטחון, פסקה 7 (6.9.2010) ("...הקביעה בעניין כשירותו הרפואית של מיועד לשירות בטחון הינה הכרעה רפואית מקצועית מובהקת, המונחית על-ידי כללים וקריטריונים שגובשו על-ידי גורמי הצבא ועוגנו בדין. בהתאם להלכה הנוהגת, היקף התערבותו של בית המשפט בהכרעות כגון דא הינו מוגבל ומצומצם ביותר, ותוחם את עצמו בעיקרם

של דברים לנסיבות חריגות וקיצוניות"); בג"ץ 1517/06 רס"מ בן דוד נ' ראש המטה הכללי צבא ההגנה לישראל, פסקה 2 וההפניות שם (16.8.2006) ("הלכה פסוקה היא 'כי אין בית-משפט זה שם את שיקול דעתו תחת שיקול-דעתה של הרשות המוסמכת, והלכה זו חלה ביתר שאת, כאשר מדובר בפיקוחו של בית-משפט זה על החלטות מקצועיות – תכנוניות של שלטונות הצבא'... עם זאת פעולתן של רשויות הצבא אינן פטורות מביקורת שיפוטית, אף שזו מוגבלת לאמות המידה הנהוגות בעניינן של רשויות ציבוריות, קרי, אם הן פעלו בגדר סמכותן, אם שיקול הדעת המסור להן הופעל בסבירות ובתום לב, אם מקור ההחלטה בשיקולים ענייניים, ועוד מבחנים מסוג זה"). לעניין הבאתו של העותר בפני ועדה רפואית, דינה של העתירה בעניין זה להידחות אף מחמת היותה תיאורטית ומוקדמת. המשיב ציין, וכמפורט בפסקה 3 לעיל, כי העותר טרם השלים את הבירור הרפואי הנדרש, כאשר הובהר לעותר כי הוא נדרש להשלים את הבירורים הרפואיים כתנאי להבאתו בפני הועדה הרפואית (השוו גם: בג"ץ 8885/13 פלוני נ' שלטונות צבא הגנה לישראל, (22.4.2014), בו ביקש העותר שם להורות להביאו בפני ועדה רפואית והתבקש צו ביניים שיאפשר לו, בין היתר, להישאר בביתו. נקבעו שם דברים היפים אף לענייננו: "עוד עולה מן התגובה, כי ועדה רפואית עתידה לדון בעניינו של העותר פעם נוספת לאחר השלמת בירורים רפואיים נוספים. נראה אפוא, כי בניגוד לטענות העותר, המשיב אינו 'מזלזל בתלונותיו ומסרב להעניק לו טיפול רפואי'" (שם, פסקה 9). באותו עניין, העותר ביקש כי תינתן לו האפשרות לשהות בביתו. כאשר התעורר ספק באשר לכשירותו הרפואית, העותר שוחרר מפעילות צבאית אם בכך שנשלח לימי מנוחה או בכך שסופח ליחידת קישור רפואי. לפיכך, נקבע כי "כאשר קם חשש שמצבו הרפואי של העותר אינו מאפשר את המשך פעילותו הצבאית ניתן לכך מענה מספק. נוכח האמור נראה, כי החלטות המשיב בעניין זה אף הן אינן מגלות עילה להתערבותו של בית משפט זה" (שם, פסקה 10)). גם בעניינו של העותר ניתנו הקלות בשירות והתאפשר לו עד להשלמת הבדיקות הרפואיות לבצע עבודה משרדית בלבד. חזקה על גורמי הרפואה בצה"ל כי גם בהמשך יתנו דעתם למצבו הרפואי של העותר (השוו: בג"ץ 7143/18 טורקין נ' שלטונות צבא הגנה לישראל (11.10.2018)).

מאחר שלתגובה המקדמית צורף העתק רשומה רפואית בעניינו של העותר, ניתן בזה צו איסור פרסום שמו של העותר וכל פרט העשוי לזהותו.

5. סוף דבר, העתירה נדחית. לפנים משורת הדין, לא ייעשה צו להוצאות.

ניתן היום, ט"ו באב התש"פ (5.8.2020).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט